Poradnik turystyczny 2026

Spis treści

I. JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO PODRÓŻY POZA GRANICE POLSKI ___ 3
- Wymagane dokumenty do podróży poza granice Polski ___ 3
- Kontrola graniczna i celna* ___ 4
- EES – nowoczesny i efektywny europejski system zarządzania granicami ___ 4
- Podróż przez drogowe przejście graniczne ___ 6
- Podróż samolotem ___ 6
- Bagaż i kontrola bezpieczeństwa na lotniskach ___ 8
- Dodatkowe przydatne informacje ___ 10

II. DZIECKO W PODRÓŻY ___ 11
- Dokumenty uprawniające osoby niepełnoletnie do przekraczania granicy ___ 11
- Podróż dziecka z rodzicem lub prawowitym opiekunem prawnym ___ 11
- Podróż osoby niepełnoletniej samodzielnie lub w towarzystwie osób trzecich, które nie są jej rodzicami lub opiekunami prawnymi ___ 12

III. NORMY ILOŚCIOWE I WARTOŚCIOWE TOWARÓW ZWOLNIONYCH Z CEŁ ___ 13

IV. NORMY ILOŚCIOWE I WARTOŚCIOWE TOWARÓW ZWOLNIONYCH Z VAT ___ 15

V. NORMY ILOŚCIOWE I WARTOŚCIOWE TOWARÓW ZWOLNIONYCH Z AKCYZY ___ 17

VI. WARTOŚCI DEWIZOWE ___ 20

VII. OGRANICZENIA W PRZYWOZIE I WYWOZIE ___ 21
- Żywność pochodzenia niezwierzęcego ___ 21
- Żywność pochodzenia zwierzęcego ___ 21
- Produkty lecznicze ___ 21
- Środki odurzające, substancje psychotropowe oraz prekursory ___ 21
- Zwierzęta domowe ___ 22
- Gatunki zagrożone wyginięciem (CITES) ___ 22
- Dobra kultury ___ 24
- Broń i amunicja ___ 28

VIII. JAK NIE STAĆ SIĘ OFIARĄ PRZEMYTNIKÓW NARKOTYKÓW ___ 29

* info dot. kontroli granicznej podróżnych zostały opracowane we współpracy z funkcjonariuszami Komendy Głównej Straży Granicznej

I. JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO PODRÓŻY POZA GRANICE POLSKI

Wymagane dokumenty do podróży poza granice Polski

Przed podróżą związaną z przekraczaniem granicy państwowej RP (stanowiącej zarówno „granicę zewnętrzną" jak również „granicę wewnętrzną UE") **należy sprawdzić posiadanie wymaganych do tego celu dokumentów poświadczających tożsamość i obywatelstwo, czyli odpowiednio: ważnego dokumentu paszportowego lub dowodu osobistego.**

Należy pamiętać, że polski dowód osobisty uprawnia tylko do przekraczania granic:

- **państw członkowskich Unii Europejskiej (UE):** Austrii, Belgii, Bułgarii, Chorwacji, Cypru, Czech, Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Litwy, Luksemburga, Łotwy, Malty, Niemiec, (Polski), Portugalii, Rumunii, Słowacji, Słowenii, Szwecji, Węgier, Włoch;
- **państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG):** Islandii, Lichtensteinu, Norwegii (włączonych do strefy Schengen);
- **Konfederacji Szwajcarskiej/Szwajcarii** – nie przynależącej ani do UE, ani do EOG, ale włączonej do strefy Schengen i respektującej w kwestii swobody przemieszczania się osób postanowienia jednej z umów sektorowych zawartych z UE;
- **tych państw trzecich, które zdecydowały się na zwolnienie obywateli RP z obowiązku legitymowania się paszportami podczas przekraczania ich granic:** tj. do: Albanii, Bośni i Hercegowiny, Czarnogóry, Gruzji, Kosowa, Macedonii, Mołdawii, Serbii, Turcji oraz do Wielkiej Brytanii – ale w tym przypadku należy wiedzieć, iż dot. to tylko określonych kategorii osób i jest możliwe w ograniczonym czasowo okresie tylko do 31 grudnia 2025 r.

Jeśli podróżuje się do kraju trzeciego, czyli poza terytoria UE oraz strefy Schengen, należy upewnić się w przedstawicielstwie dyplomatycznym lub urzędzie konsularnym tego państwa, jakie dokumenty podróży i z jakim terminem ważności będą wymagane do przekroczenia granicy, czy ewentualnie będzie potrzebna wiza i gdzie należy się o nią ubiegać, a także jakie inne warunki wjazdu i pobytu należy spełnić.

Przekraczając granicę państwa pojazdem, **kierowca musi posiadać prawo jazdy, dowód rejestracyjny oraz dowód zawarcia obowiązkowego ubezpieczenia komunikacyjnego**.

Gdy podróżuje się samochodem poza UE, należy zaopatrzyć się dodatkowo w tzw. Zieloną Kartę, czyli międzynarodowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub wykupić tzw. ubezpieczenie graniczne.

W przypadku, gdy pojazd nie jest własnością podróżnego, należy upewnić się, czy kraj docelowy i państwa tranzytowe nie wymagają specjalnego pisemnego upoważnienia od właściciela pojazdu.

Gdy podróżuje się do państw członkowskich UE warto zaopatrzyć się w Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ), która uprawnia do podstawowego leczenia

na terytorium UE. Niezależnie od posiadania takiej Karty, rekomenduje się zawarcie umowy o dodatkowe indywidualne ubezpieczenie kosztów leczenia.

Planując podróż do krajów zwłaszcza tzw. egzotycznych, należy także upewnić się, co do ewentualnych wymogów sanitarnych/zdrowotnych (specjalnych szczepień profilaktycznych, konieczności posiadania międzynarodowej książeczki zdrowia).

Kontrola graniczna i celna

Kontrola graniczna i odprawa graniczna osób przekraczających granice zewnętrzne UE wykonywana jest przez funkcjonariuszy Straży Granicznej (SG), natomiast kontrola celna w zakresie zasad/ograniczeń/ceł/ – dot. przewożonych przez te granice towarów, w tym akcyzowych, zwierząt (także gatunków chronionych – CITES), broni i amunicji, leków, środków dewizowych, etc., to kompetencja funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej (KAS).

EES – nowoczesny i efektywny europejski system zarządzania granicami

System wjazdu/wyjazdu (ang. Entry/Exit System (EES)) to nowy europejski system zarządzania granicami umożliwiający rejestrowanie obywateli państw spoza UE, udających się na krótki pobyt na terenie UE, za każdym razem, gdy przekraczają granice zewnętrzne 29 krajów europejskich.

Począwszy od 12 października 2025 r. – z terminem pełnego, operacyjnego wdrażania do 10 kwietnia 2026 r. – 29 krajów europejskich posługujących się EES będzie stopniowo, przez sześć miesięcy, wdrażać system na swoich granicach zewnętrznych. W tym okresie zbieranie danych podróżnych może nie odbywać się od razu na wszystkich przejściach granicznych. Po zakończeniu stopniowego wdrażania system EES będzie działał w pełnym zakresie na wszystkich przejściach granicznych „na granicach zewnętrznych UE".

Które kraje europejskie stosują EES?

Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Islandia, Królestwo Niderlandów, Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Malta, Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Republika Czeska, Rumunia, Szwajcaria, Szwecja, Słowacja, Słowenia, Węgry, Włochy, Łotwa.

Kto będzie rejestrowany w systemie EES?

W EES będą rejestrowani obywatele państw trzecich udający się na krótki pobyt (tj. nieprzekraczający 90 dni w każdym 180 dniowym okresie) do krajów europejskich posługujących się EES. Dane podróżnych będą rejestrowane w EES niezależnie od tego,

czy potrzebują oni wizy krótkoterminowej, czy też korzystają z ruchu bezwizowego. Niektórzy podróżni są wyłączeni z rejestracji (zob. „Odstępstwa"). W systemie będą również rejestrowane odmowy wjazdu.

Jakie dane są pobierane i gromadzone w EES?

- Dane personalne zamieszczone w dokumencie podróży, w tym imię i nazwisko posiadacza dokumentu, data urodzenia, obywatelstwo;
- Data i miejsce każdego wjazdu i wyjazdu z 29 krajów europejskich posługujących się EES;
- Dane biometryczne, w tym wizerunek twarzy i/lub odciski palców;
- Informacja o odmowie wjazdu, jeśli taka ma miejsce.

Dlaczego wprowadzany jest system EES?

EES umożliwi unowocześnienie kontroli granicznych i stopniowe skrócenie czasu oczekiwania na granicach. Po pełnym operacyjnym wprowadzeniu EES (tj, po 10 kwietnia 2026 r.), europejskie granice staną się bezpieczniejsze gdyż ułatwione będzie identyfikowanie obywateli państw trzecich, którzy nie spełniają warunków dotyczących wjazdu i pobytu w PCZ (Państwa Członkowkskie Schengen) lub przekroczyli dozwolony okres przebywania w strefie Schengen.

Prywatność

Dane podróżnych będą zbierane i przechowywane zgodnie z unijnymi przepisami dotyczącymi ochrony danych. Więcej informacji na temat ochrony danych i możliwości korzystania z praw w tym zakresie, w tym prawa do dostępu i do usunięcia dotyczących siebie danych, można znaleźć na stronie internetowej **https://travel-europe.europa.eu/pl/ees/data-held-by-ees#what-rights-do-you-have-as-regards-to-your-personal-data"https://travel-europe.europa.eu**

Kto może uzyskać dostęp do danych podróżnych?

- Organy graniczne, wizowe i imigracyjne w krajach europejskich posługujących się EES;
- Organy ścigania w krajach europejskich posługujących się EES oraz Europol;
- Pod ściśle określonymi warunkami dane podróżnych mogą być przekazane do innego kraju w UE lub poza nią, lub do organizacji międzynarodowej;
- Przewoźnicy – wyłącznie w celu sprawdzenia, czy posiadacze wiz krótkoterminowych wykorzystali już liczbę wjazdów określoną w ich wizie.

Więcej informacji m.in. o podstawach funkcjonowania, zasadach, procedurach, odstępstwach od rejestracji oraz w celu uzyskania odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania dot. EES znaleźć można na stronie internetowej **https://travel-europe.europa.eu/pl/ees/to-whom-does-ees-not-apply##"https://travel-europe.europa.eu https://travel-europe.europa.eu/pl/ees**

Podróż przez drogowe przejście graniczne

Wjeżdżając na drogowe przejście graniczne, należy wybrać odpowiedni, adekwatny do swojej sytuacji, pas ruchu. W zależności od środka transportu wjeżdżamy na pas przeznaczony dla ruchu osobowego, ruchu ciężarowego lub dla autobusów.

UWAGA!

W przejściach granicznych mogą być wydzielone odrębne pasy ruchu:

- dla obywateli UE, EOG, CH (Szwajcarii) – „UE, EOG, CH";
- dla obywateli państw trzecich – „wszystkie paszporty";
- dla osób zwolnionych z obowiązku wizowego – „wiza niewymagana";
- dla osób, które korzystają z przywilejów i immunitetów określonych w odrębnych przepisach.

W trakcie kontroli granicznej i celnej należy podporządkować się poleceniom funkcjonariuszy, oraz stosować się do znaków drogowych i sygnalizacji świetlnej na przejściu granicznym.
Bez zgody funkcjonariuszy nie można samodzielnie oddalać się z miejsca kontroli.
Teren przejścia granicznego można opuścić po zakończeniu odprawy granicznej i celnej.

Podróż samolotem

Na lotnisko należy przybyć około 2-3 godz. przed planowanym odlotem samolotu, pamiętając, że musimy zgłosić się do odprawy biletowo-bagażowej (chyba że dokonaliśmy jej online), poddać się procedurom kontroli bezpieczeństwa oraz odprawy granicznej (przy podróżach poza strefę Schengen).

Należy pamiętać, że infrastruktura każdego z lotnisk jest inna, a odnalezienie właściwego wyjścia do samolotu (gate) wymaga nieraz czasu – zwłaszcza jeżeli osoba podróżuje przez dany port lotniczy po raz pierwszy.

Przepisy prawa UE nakładają obowiązek:

- szczegółowego weryfikowania danych wszystkich podróżnych w tym także obywateli UE/EOG/CH przez funkcjonariuszy SG podczas przekraczania „granicy zewnętrznej UE";
- konieczność kontrolowania autentyczności danych zapisanych w chipach paszportów biometrycznych.

Dlatego rekomenduje się uwzględnienie tego, aby uniknąć potencjalnych niedogodności.

Ponadto niektóre godziny i pory roku (np. sezony świąteczne, sezon ferii i wakacji) także mogą powodować zwiększenie liczby podróżnych, a co za tym idzie, wydłużenie czasu oczekiwania na kontrolę bezpieczeństwa i odprawę graniczną.
Warto rozważyć (dot. jednak tylko ob. UE, EOG i CH) skorzystanie z szybkiej procedury

kontrolnej tzw. „samoodprawy" z wykorzystaniem bramek „ABC" (ang. Automated Border Control"). Takie rozwiązania funkcjonują w niektórych lotniczych przejściach granicznych tj.:

- Warszawa – Okęcie,
- Warszawa – Modlin,
- Wrocław – Strachowice,
- Poznań – Ławica,
- Kraków – Balice,
- Gdańsk – Rębiechowo,
- Rzeszów-Jasionka (możliwość odprawy w bramce ABC – tylko na kierunku przylotowym).

Bramki ABC służą do samodzielnej odprawy pasażerów podróżujących do i z państw spoza strefy Schengen – co znacząco skraca czas odprawy (tylko obywateli UE, EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej) i przepustowość lotniczych przejść granicznych.

Z bramek ABC mogą także korzystać dzieci, które:

- ukończyły 12 lat (z zastrzeżeniem jednak indywidualnych ograniczeń, wymogów dot. szczególnych kontroli jakie mają zastosowanie do tej kategorii osób);
- mają co najmniej 140 cm wzrostu;
- posiadają biometryczne dokumenty podróży (paszporty lub dowody osobiste).

Odpowiedzialne podejście podróżnych do powyższych zaleceń ogranicza liczbę stresujących sytuacji.

ZASADY PRZEKRACZANIA GRANICY RP przez osoby posiadające równolegle obywatelstwo polskie i innego państwa

Status osoby posiadającej równolegle obywatelstwo polskie i innego państwa na gruncie polskiego prawa jednoznacznie regulują przepisy ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz.U. z 2023 r. poz. 1989), które stanowią, iż:

„Art. 3.

1. Obywatel polski posiadający równocześnie obywatelstwo innego państwa ma wobec Rzeczypospolitej Polskiej takie same prawa i obowiązki jak osoba posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie;
2. Obywatel polski nie może wobec władz Rzeczypospolitej Polskiej powoływać się ze skutkiem prawnym na posiadane równocześnie obywatelstwo innego państwa i na wynikające z niego prawa i obowiązki".

Przepisy te nie wykluczając możliwości posiadania przez obywatela polskiego równolegle obywatelstwa innego państwa, **ustanawiają zasadę wyłączności i nadrzędności obywatelstwa polskiego w RP**, i tym samym obligują obywateli polskich, czyli wszystkie osoby, **które mają nadany w kraju nr PESEL z poświadczeniem posiadania obywatelstwa polskiego** – do posługiwania się w Polsce, w tym także podczas przekraczania granicy i to zarówno na wjazd jak również wyjazd z RP – **wyłącznie polskimi dokumentami, które potwierdzają tożsamość i polskie obywatelstwo jego posiadacza i uprawniają go do przekraczania granicy.**

Dokumentami tymi są przede wszystkim: ważny polski paszport, paszport tymczasowy lub alternatywnie dowód osobisty.

W wyjątkowych sytuacjach, gdy podczas pobytu poza granicami RP osoby te utraciły polskie dokumenty lub w posiadanych przez nich dokumentach upłynął już termin ich ważności czasowej i uzyskanie nowego polskiego dokumentu uprawniającego do przekraczania granicy nie było możliwe, obywatel polski może uzyskać zgodę na przekroczenie naszej granicy, **w celu powrotu do kraju**, na podstawie nieważnego już polskiego dokumentu lub nawet wtedy, gdy takiego dokumentu aktualnie w ogóle nie posiada. Ale pamiętać należy, iż w przypadku ponownego wyjazdu z Polski osoby te nie mogą już posłużyć się ani tym nieważnym polskim dokumentem ani posiadanym równolegle paszportem innego państwa! ale zobligowane są do ubiegania się o uzyskanie nowego ważnego polskiego dokumentu uprawniającego do przekraczania granicy, czyli paszportu, paszportu tymczasowego, lub alternatywnie nawet dowodu osobistego (z zastrzeżeniem, iż dowód osobisty **uprawnia jego posiadacza tylko i wyłącznie do przekraczania granicy w celu wyjazdu z RP w ramach podróży do PCZ UE, EOG (Norwegia, Islandia, Lichtenstein) i Konfe-deracji Szwajcarskiej – lub do tych państw trzecich, które mocą własnych decyzji wyraziły na to zgodę, czyli aktualnie jak to już wyjaśniono wyżej do: Albanii, Bośni i Hercegowiny, Czarnogóry, Gruzji, Kosowa, Macedonii, Mołdawii, Serbii, Turcji oraz do Wielkiej Brytanii – ale w tym przypadku należy pamiętać, iż taka opcja dot. tylko określonych kategorii osób i będzie możliwa w ograniczonym okresie tylko do 31 grudnia 2025 r.**

Szczegółowe informacje dot. zasad uzyskiwania polskich dokumentów uprawniających do przekraczania granicy: w tym paszportów, dowodów osobistych, paszportów tymczasowych (w tym możliwości uzyskiwania polskich paszportów tymczasowych na niektórych lotniskach), wymogów formalnych/procedur administracyjnych niezbędnych w tym zakresie, etc. są dostępne na stronach:
https://www.gov.pl/web/gov/uslugi-dla-obywatela/#dokumenty-i-dane-osobowe
https://www.gov.pl/web/mswia/uzyskaj-paszport-tymczasowy-w-punkcie-na-lotnisku

Bagaż i kontrola bezpieczeństwa na lotniskach

Bagaż podlega ograniczeniom, zarówno jeśli chodzi o wagę, rozmiar, jak i zawartość. Przewoźnik ma prawo do ustalenia własnych ograniczeń dotyczących np. liczby lub wielkości przewożonego bagażu. **Nie wszystkie przedmioty mogą być transportowane drogą lotniczą.** Niektóre z nich należy przewozić tylko w bagażu rejestrowanym, gdyż nie można ich wnieść na pokład samolotu w bagażu podręcznym. **Lista przedmiotów zabronionych** do transportu drogą lotniczą, znajduje się **na stronie internetowej** Urzędu Lotnictwa Cywilnego

W trakcie kontroli bezpieczeństwa bagażu kabinowego przedmioty zabronione są usuwane do specjalnych pojemników. Jeśli zachodzą wątpliwości, czy dany przedmiot możemy zabrać ze sobą, lepiej pozostawić go w domu lub nadać w bagażu rejestrowanym.

WAŻNE:

Na lotnisku stosuj się zawsze do poleceń pracowników obsługi i służb kontroli.
Na postawione pytania odpowiadaj w sposób prosty i jednoznaczny. Pytany o ewentualnie posiadane przedmioty zabronione odpowiadaj zgodnie z prawdą.

Kontroli bezpieczeństwa na lotnisku poddawani są wszyscy pasażerowie, w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu ochrony i bezpieczeństwa w transporcie lotniczym. Polega ona na niedopuszczeniu do wniesienia na pokład samolotu przedmiotów niebezpiecznych, które mogą stanowić zagrożenie w ruchu lotniczym.
Pasażer jest dopuszczany do kontroli bezpieczeństwa po okazaniu karty pokładowej, czyli tzw. boarding'u, a czasami również, w zależności od wymogów firm dokonujących tej kontroli, dokumentu tożsamości: dowodu osobistego lub paszportu.

Przygotowując się do kontroli bezpieczeństwa, należy:

- włożyć do pojemników na taśmociągu wszystkie przedmioty metalowe np. klucze, monety, zegarek, biżuterię/w tym także metalowe elementy ubioru np. pasek, szelki, klamry oraz posiadane przy sobie wszystkie przedmioty, które znajdują się w kieszeniach odzieży,
- wyjąć z bagażu podręcznego i włożyć do pojemnika wszystkie substancje płynne i półpłynne w postaci past, żeli i substancji o konsystencji podobnej do cieczy (np. szampon, pianka do golenia, perfumy, pasta do zębów, aerozole) o pojemności do 100 ml lub jej równowartości, umieszczonych w zamykanej przeźroczystej torebce o pojemności do jednego litra,
- wyjąć z bagażu kabinowego wszystkie urządzenia elektryczne i elektroniczne (np. laptop, tablet, telefon, aparat fotograficzny, konsola do gier, odtwarzacz muzyczny),
- zdjąć wierzchnie okrycie (płaszcz, kurtkę, marynarkę) oraz nakrycie głowy,
- zdjąć obuwie, jeśli poproszą o to osoby dokonujące kontroli bezpieczeństwa.

Następnie bagaż, tj. walizki, torebki oraz ww. wyjęte z nich przedmioty, „przechodzą" przez urządzenie skanujące. W przypadku gdy podróżny posiada przedmioty, których nie wolno zabrać na pokład samolotu, jest informowany przez osobę kontrolującą o dalszych procedurach.
Po prześwietleniu bagażu, personel kontrolujący prosi o przejście przez bramkę do wykrywania metali. Jeśli bramka sygnalizuje, że podróżny posiada przy sobie przedmioty metalowe, osoba zostaje poddana dalszej kontroli, w tym kontroli manualnej lub/i przy użyciu innych dostępnych urządzeń zdolnych do wykrywania przedmiotów i substancji zabronionych.
Warto pamiętać, że procedury kontroli bezpieczeństwa prowadzą pracownicy wyspecjalizowani operatorzy kontroli bezpieczeństwa, którzy działają dla dobra pasażerów i czuwają nad ich bezpieczeństwem. Spokój i opanowanie oraz zastosowanie się do poleceń personelu pozwala na sprawne przejście przez kontrolę bezpieczeństwa. Czasami pasażer może zostać wezwany do kontroli bagażu rejestrowanego, który nadał przy odprawie biletowo-bagażowej. Wtedy jest zobowiązany udać się w asyście personelu kontrolnego we wskazane miejsca i okazać, co przewozi.

UWAGA!
Należy pamiętać, aby nigdy nie pozostawiać bagażu bez opieki. Każdy bagaż bez widocznego nadzoru traktowany jest przez służby lotniskowe jako potencjalne zagrożenie. Może się to wiązać ze wszczęciem odpowiednich procedur bezpieczeństwa, takich jak ewakuacja portu czy konieczność rozpoznania bagażu przez specjalistów pirotechników. **Procedury te są czasochłonne i mogą mieć wpływ na opóźnienia lotów.**

W przypadku zauważenia bagażu lub innego przedmiotu/pakunku, bez opieki trzeba natychmiast powiadomić właściwe służby odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego na lotnisku. **Pamiętać należy, że pozostawienie bagażu bez opieki może skutkować sankcjami karnymi.**

Ponadto nie należy przyjmować od nieznajomych osób pakunków i bagażu o nieznanej zawartości. **Należy odmawiać prośbom o „przewiezienie czegoś".** W przypadku spotkania się z podejrzaną propozycją, należy natychmiast powiadomić służby lotniskowe.

Dodatkowe przydatne informacje

Przed podróżą dobrze jest zadbać o swoje bezpieczeństwo i zaopatrzyć się w adresy oraz numery telefonów polskich przedstawicielstw dyplomatycznych, a także urzędów konsularnych w docelowym miejscu podróży i w krajach planowanego tranzytu.

Jeśli w danym kraju nie ma polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego, można zwrócić się do ambasady lub konsulatu każdego innego państwa członkowskiego UE.

Dobrze jest pozostawić informacje o miejscu planowanego pobytu osobie bliskiej, która zostaje w kraju.

Przy planowaniu podróży zagranicznej rekomendowane jest zapoznanie się z informacjami/ostrzeżeniami zamieszczonymi na stronach internetowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych **https://www.gov.pl/web/dyplomacja/informacje-dla-podrozujacych**

II. DZIECKO W PODRÓŻY

Dokumenty uprawniające osoby niepełnoletnie do przekraczania granicy

UWAGA!
Akt urodzenia dziecka, zaświadczenie o złożeniu wniosku o uzyskanie paszportu lub dowodu osobistego, legitymacja szkolna, legitymacja ubezpieczenia zdrowotnego etc. – nie uprawniają do przekraczania granicy RP i wyjazdu do innych państw.

W polskim prawie dokumentem uprawniającym osobę niepełnoletnią do przekroczenia granicy jest przede wszystkim ważny **„dokument paszportowy”**. Z mocy ustawy uprawnia posiadacza do przekraczania granicy i pobytu za granicą oraz poświadcza obywatelstwo polskie, a także tożsamość osoby w nim wskazanej.

„Dowód osobisty” – dokument, który potwierdza tożsamość i obywatelstwo polskie osoby na terytorium RP oraz innych państw członkowskich UE, państw EOG nienależących do UE oraz państw niebędących stronami umowy o EOG. Każdy z obywateli może na jego podstawie korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi oraz na podstawie jednostronnych decyzji innych państw, uznających ten dokument za wystarczający do przekraczania ich granic.

Podróż dziecka z rodzicem lub prawowitym opiekunem prawnym

Polski ustawodawca nie przewidział w odniesieniu do małoletnich obowiązku posiadania innych dodatkowych dokumentów niż wyżej wymienione. Wymóg uzyskania zgody rodziców lub opiekunów prawnych na wyjazd dziecka za granicę został ustanowiony na etapie składania wniosków o wydanie dokumentu uprawniającego do przekraczania granicy (zwłaszcza paszportu).

Straż Graniczna nie żąda dodatkowych zgód/pełnomocnictw od drugiego z rodziców w przypadku podróży małoletniego pod opieką tylko jednego z rodziców lub osób sprawujących nad nim pieczę rodzicielską i posiadania ważnego/uprawniającego do przekroczenia granicy dokumentu.

Osoby, które nie wyrażają zgody na podróż dziecka i chcą zapobiec wywozowi go z terytorium RP, muszą złożyć odpowiedni wniosek do sądu opiekuńczego o ustanowienie (w drodze prawomocnego postanowienia) zabezpieczenia wobec małoletniego, które zakazuje jego wywozu poza granice RP i zlecić zarządzenie jego wykonania przez Straż Graniczną.

Podróż osoby niepełnoletniej samodzielnie lub w towarzystwie osób trzecich, które nie są jej rodzicami lub opiekunami prawnymi.

W aktualnie obowiązujących polskich regulacjach, nie ma obowiązku posiadania specjalnych, ujednoliconych wzorów formularzy typu upoważnienie, pełnomocnictwo notarialne, czy też katalogu informacji jakie w takich dokumentach miałyby się znaleźć, i które trzeba okazać funkcjonariuszom SG. Odnosi się to zarówno do osób niepełnoletnich, które podróżują poza granicami RP w towarzystwie tylko jednego z rodziców, samodzielnie, bądź z osobami trzecimi, które nie są ich rodzicami lub opiekunami prawnymi – osobami sprawującymi nad nimi pieczę.

Mając na uwadze **„dobro dziecka”**, Straż Graniczna przed wyrażeniem zgody na przekroczenie przez nie granicy jest zobowiązana do dokonywania szczegółowych kontroli. **W celu potwierdzenia czy małoletni podróżujący samodzielnie lub osoby trzecie towarzyszące małoletnim mają na to zgodę/pełnomocnictwo osób sprawujących nad nimi prawną opiekę rodzicielską, także podróż ta odbywa się za ich wiedzą i aprobatą.** Aby uniknąć przedłużonych procedur kontrolnych, nieporozumień, skarg, **a nawet braku zgody na przekroczenie granicy(!)** – należy pamiętać, że ciężar udokumentowania i uwiarygodnienia takich faktów spoczywa po stronie zainteresowanych.

UWAGA!
Nie tylko państwa trzecie, ale niektóre Państwa Członkowskie UE, mogą wymagać specjalnych zgód na podróż dziecka z osobą trzecią lub nawet tylko z jednym z rodziców! Mogą w tym zakresie być różne procedury, które wymagają np. zaopatrzenia się w pełnomocnictwa notarialne/upoważnienia/zezwolenia przetłumaczone na język danego państwa przez tłumacza przysięgłego. Dlatego każdorazowo należy sprawdzić takie wymogi, kontaktując się np.:

- z przedstawicielstwem dyplomatycznym lub urzędem konsularnym państwa docelowego podróży;
- agentem/przedstawicielem linii lotniczej/przewoźnika drogowego/lotniczego;
- tour-operatorem.

PAMIĘTAJ!
Straż Graniczna jest zobowiązana do zwracania szczególnej uwagi na osoby niepełnoletnie (dzieci), niezależnie od tego, czy podróżują pod opieką dorosłych czy samotnie, i że SG ma prawo w każdym momencie dokonać szczegółowej kontroli, czy podróż odbywa się za wiedzą i zgodą rodziców lub opiekunów prawnych!

PRZYDATNE INFORMACJE na temat:

- zasad, procedur administracyjnych na terenie RP w zakresie uzyskiwania m.in. dla osób niepełnoletnich – polskich dokumentów paszportowych, dowodów osobistych – można znaleźć: **https://www.gov.pl/web/gov/uslugi-dla-obywatela**
- zasad wjazdu, pobytu, posiadania dokumentów niezbędnych do podróży w innych państwach docelowych (np. paszport, wiza lub dowód osobisty), w tym także spełnienia szczególnych wymogów w przypadku podróży osób małoletnich – należy sprawdzić na stronie: **https://www.gov.pl/web/dyplomacja/informacje-dla-podrozujacych**

III NORMY ILOŚCIOWE I WARTOŚCIOWE TOWARÓW PRZYWOŻONYCH W BAGAŻU OSOBISTYM PODRÓŻNYCH PRZYJEŻDŻAJĄCYCH Z PAŃSTW TRZECICH (TJ. SPOZA UE), KTÓRE SĄ ZWOLNIONE Z NALEŻNOŚCI CELNYCH PRZYWOZOWYCH

Zwolnione z należności celnych przywozowych są towary znajdujące się w bagażu osobistym podróżnych przyjeżdżających z państw trzecich w ramach następujących norm w transporcie:

a) innym niż lotniczy lub morski (np. lądowym) – do równowartości 300 euro;
b) lotniczym i morskim – do równowartości 430 euro.

Do tych wartości nie wlicza się:

- wartości produktów leczniczych, niezbędnych dla potrzeb podróżnego,
- wartości bagażu osobistego, importowanego czasowo lub importowanego po jego czasowym wywozie,
- wartości paliwa znajdującego się w standardowym zbiorniku dowolnego pojazdu silnikowego oraz paliwa znajdującego się w przenośnym kanistrze, którego ilość nie przekracza 10 litrów (paliwa te również stanowią bagaż podróżnego),
- wartości tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz napojów alkoholowych przywożonych przez podróżnego, który ukończył 17 lat w ramach niżej określonych norm.

Normy ilościowe zwolnienia wyrobów tytoniowych oraz alkoholu i napojów alkoholowych, przywożonych przez podróżnego, który ukończył 17 lat:

1) wyroby tytoniowe, jeżeli są przywożone w transporcie lotniczym lub w morskim:

a) papierosy – 200 sztuk albo
b) cygaretki (cygara o masie nie większej niż 3 gramy/sztuka) – 100 sztuk, albo
c) cygara – 50 sztuk, albo
d) tytoń do palenia – 250 gramów.

Zwolnienie można stosować do dowolnego połączenia wyrobów tytoniowych, o których wyżej mowa, pod warunkiem, że suma wartości procentowych z poszczególnych norm nie przekroczy 100%.

Przykład:
Maksymalnie można przywieźć 100 sztuk papierosów (100 sztuk stanowi 1/2 normy) i 25 sztuk cygar (25 sztuk cygar stanowi drugą 1/2 normy).

2) wyroby tytoniowe, jeżeli są przywożone w transporcie innym niż lotniczy lub morski:

a) papierosy – 40 sztuk albo
b) cygaretki (cygara o masie nie większej niż 3 gramy/sztuka) – 20 sztuk, albo
c) cygara – 10 sztuk, albo
d) tytoń do palenia – 50 gramów.

Zwolnienie można stosować do dowolnego połączenia wyrobów tytoniowych, o których wyżej mowa, pod warunkiem, że suma wartości procentowych z poszczególnych norm nie przekroczy 100%.

Przykład:
Maksymalnie można przywieźć 20 sztuk papierosów (20 sztuk stanowi 1/2 normy)
i 5 sztuk cygar (5 sztuk cygar stanowi 1/2 normy).

3) napoje alkoholowe:

a) napoje powstałe w wyniku destylacji i wyroby spirytusowe o mocy objętościowej alkoholu powyżej 22%, alkohol etylowy nieskażony o mocy objętościowej alkoholu wynoszącej 80% i więcej (np. wódka) – 1 litr albo
b) alkohol i napoje alkoholowe o mocy objętościowej alkoholu nieprzekraczającej 22% – 2 litry (np. likiery), i
c) wina niemusujące – 4 litry, i
d) piwo – 16 litrów.

Zwolnienie można stosować do dowolnego połączenia napojów alkoholowych, o których mowa w lit. a) i lit. b), pod warunkiem, że suma wartości procentowych z tych norm nie przekroczy 100%.

Przykład:
Maksymalnie można przywieźć 0,5 litra wódki (0,5 litra wódki stanowi 1/2 normy z lit. a)
i 1 litr likieru o mocy do 22% (1 litr likieru stanowi 1/2 normy z lit. b) oraz 4 litry wina i 16 litrów piwa.

4) napoje alkoholowe, jeżeli są przywożone przez podróżnego, który ma miejsce zamieszkania w strefie nadgranicznej lub jest pracownikiem zatrudnionym w strefie nadgranicznej Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej, lub jest członkiem załogi środków transportu wykorzystywanych do podróży z terytorium państwa trzeciego na terytorium kraju:

a) napoje powstałe w wyniku destylacji i wyroby spirytusowe o mocy objętościowej alkoholu powyżej 22%, alkohol etylowy nieskażony o mocy objętościowej alkoholu wynoszącej 80% i więcej – 0,5 litra albo
b) alkohol i napoje alkoholowe o mocy objętościowej alkoholu nieprzekraczającej 22% – 0,5 litra, i
c) wina niemusujące – 0,5 litra, i
d) piwo – 2 litry.

Zwolnienie można stosować do dowolnego połączenia napojów alkoholowych, o których mowa w lit. a) i lit. b), pod warunkiem, że suma wartości procentowych z tych norm nie przekroczy 100%.

Przykład:
Maksymalnie można przywieźć 0,5 litra wódki i 0,5 litra wina oraz 2 litry piwa.

UWAGA!
Zwolnienia z należności celnych przywozowych w ramach powyższych limitów są stosowane pod warunkiem, że ilość i rodzaj przywożonych towarów ma charakter niehandlowy, tzn.:

- odbywa się okazjonalnie;
- obejmuje wyłącznie towary na własny użytek podróżnych lub ich rodzin lub towary przeznaczone na prezenty.

IV. NORMY ILOŚCIOWE I WARTOŚCIOWE TOWARÓW PRZYWOŻONYCH W BAGAŻU OSOBISTYM PODRÓŻNYCH, PRZYJEŻDŻAJĄCYCH Z PAŃSTW TRZECICH (TJ. SPOZA UE), KTÓRE SĄ ZWOLNIONE Z VAT

Zwolniony z VAT jest import towarów przywożonych w bagażu osobistym podróżnych przyjeżdżających z państw trzecich, jeżeli ilość i rodzaj tych towarów wskazuje na przywóz o charakterze niehandlowym, w ramach następujących norm w transporcie:

a) innym niż lotniczy lub morski (np. lądowym) – do równowartości 300 euro;
b) lotniczym i morskim – do równowartości 430 euro.

Do tych limitów wartościowych **nie wlicza się wartości**:

- produktów leczniczych niezbędnych do spełnienia osobistych potrzeb podróżnego,
- bagażu osobistego, importowanego czasowo lub importowanego po jego czasowym wywozie,
- paliwa znajdującego się w standardowym zbiorniku dowolnego pojazdu silnikowego oraz paliwa znajdującego się w przenośnym kanistrze, którego ilość nie przekracza 10 litrów,
- wartości tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz napojów alkoholowych przywożonych przez podróżnego, który ukończył 17 lat w ramach niżej określonych norm.

Normy ilościowe zwolnienia wyrobów tytoniowych oraz alkoholu i napojów alkoholowych, przywożonych przez podróżnego, który ukończył 17 lat:

1) wyroby tytoniowe, jeżeli są przywożone w transporcie lotniczym lub w morskim:
   a) papierosy – 200 sztuk lub
   b) cygaretki (cygara o masie nie większej niż 3 gramy/sztukę) – 100 sztuk, lub
   c) cygara – 50 sztuk, lub
   d) tytoń do palenia – 250 gramów.

Zwolnienie można stosować do dowolnego połączenia wyrobów tytoniowych, o których wyżej mowa, pod warunkiem że suma wartości procentowych z poszczególnych norm nie przekroczy 100%.

Przykład:
Można przywieźć 120 sztuk papierosów (120 sztuk papierosów stanowi 3/5 normy), 10 sztuk cygar (10 cygar stanowi 1/5 normy) i 50 gram tytoniu do palenia (50 gramów tytoniu do palenia stanowi 1/5 normy).

2) **wyroby tytoniowe, jeżeli są przywożone w transporcie innym niż lotniczy lub morski**:
   a) papierosy – 40 sztuk lub
   b) cygaretki (cygara o masie nie większej niż 3 gramy/sztuka) – 20 sztuk, lub
   c) cygara – 10 sztuk, lub
   d) tytoń do palenia – 50 gramów.

Zwolnienie można stosować do dowolnego połączenia wyrobów tytoniowych, o których wyżej mowa, pod warunkiem że suma wartości procentowych z poszczególnych norm nie przekroczy 100%.

Przykład:
Można przywieźć 20 sztuk papierosów (20 sztuk papierosów stanowi 1/2 normy) i 5 sztuk cygar (5 sztuk cygar stanowi 1/2 normy).

3) **napoje alkoholowe:**
   a) napoje powstałe w wyniku destylacji i wyroby spirytusowe o mocy objętościowej alkoholu powyżej 22%, alkohol etylowy nieskażony o mocy objętościowej alkoholu wynoszącej 80% i więcej – 1 litr lub
   b) alkohol i napoje alkoholowe o mocy objętościowej alkoholu nieprzekraczającej 22% – 2 litry, i
   c) wina niemusujące – 4 litry, i
   d) piwa – 16 litrów.

Zwolnienie można stosować do dowolnego połączenia różnych rodzajów alkoholu i napojów alkoholowych, o których mowa w lit. a) i lit. b), pod warunkiem, że suma wartości procentowych z poszczególnych norm nie przekroczy 100%.

Przykład:
Można przywieźć 0,5 litra wódki (0,5 litra wódki stanowi 1/2 normy z pkt 3 lit. a) i 1 litr likieru o mocy objętościowej alkoholu nieprzekraczającej 22% (1 litr likieru o mocy objętościowej alkoholu nieprzekraczającej 22% stanowi 1/2 normy z pkt 3 lit. b) oraz 4 litry wina niemusującego i 16 litrów piwa.

4) **napoje alkoholowe, jeżeli są przywożone przez podróżnego, który ma miejsce zamieszkania w strefie nadgranicznej lub jest pracownikiem zatrudnionym w strefie nadgranicznej, lub jest członkiem załogi środków transportu wykorzystywanych do podróży z terytorium państwa trzeciego na terytorium kraju**:
   a) napoje powstałe w wyniku destylacji i wyroby spirytusowe o mocy objętościowej

alkoholu powyżej 22%, alkohol etylowy nieskażony o mocy objętościowej alkoholu wynoszącej 80% i więcej – 0,5 litra lub

b) alkohol i napoje alkoholowe o mocy objętościowej alkoholu nieprzekraczającej 22% – 0,5 litra, i
c) wina niemusujące – 0,5 litra, i
d) piwa – 2 litry.

Zwolnienie można stosować do dowolnego połączenia różnych rodzajów alkoholu i napojów alkoholowych, o których mowa w lit. a) i lit. b), pod warunkiem, że suma wartości procentowych z poszczególnych norm nie przekroczy 100%.

Przykład:
Można przywieźć 0,5 litra wódki i 0,5 litra wina niemusującego oraz 2 litry piwa.

V. NORMY ILOŚCIOWE I WARTOŚCIOWE TOWARÓW PRZYWOŻONYCH Z INNYCH PAŃSTW KTÓRE SĄ ZWOLNIONE Z AKCYZY

V.I NORMY ILOŚCIOWE I WARTOŚCIOWE TOWARÓW PRZYWOŻONYCH W BAGAŻU OSOBISTYM PODRÓŻNYCH, PRZYJEŻDZAJĄCYCH Z PAŃSTW TRZECICH (TJ. SPOZA UE), KTÓRE SĄ ZWOLNIONE Z AKCYZY.

Normy ilościowe zwolnienia wyrobów tytoniowych, płynu do papierosów elektronicznych i wyrobów nowatorskich, urządzeń do waporyzacji, saszetek nikotynowych i innych wyrobów nikotynowych przywożonych przez podróżnego, który ukończył 17 lat:

1) wyroby w transporcie lotniczym lub morskim

a) papierosy – 200 sztuk albo
b) cygaretki (cygara o masie nieprzekraczającej 3 gramy/sztuka) – 100 sztuk, albo
c) cygara – 50 sztuk, albo
d) tytoń do palenia – 250 gramów, albo
e) zestaw wyrobów określonych w lit. a-d, pod warunkiem, że suma wartości procentowych wykorzystania norm ustalonych w odniesieniu do poszczególnych wyrobów nie przekracza 100%;
f) płyn do papierosów elektronicznych – 50 mililitrów;
g) wyroby nowatorskie – 0,04 kilograma;
h) urządzenia do waporyzacji - 2 sztuki;
i) saszetki nikotynowe – 0,04 kilograma;
j) inne wyroby nikotynowe – 0,04 kilograma;
k) zestaw wyrobów określonych w lit. f,g,i,j pod warunkiem, że suma wartości procentowych wykorzystania norm ustalonych w odniesieniu do poszczególnych wyrobów nie przekracza 100%.

2) **wyroby w transporcie innym niż lotniczy lub morski**
   a) papierosy – 40 sztuk albo
   b) cygaretki (cygara o masie nieprzekraczającej 3 gramy/sztuka) – 20 sztuk, albo
   c) cygara – 10 sztuk, albo
   d) tytoń do palenia – 50 gramów, albo
   e) zestaw wyrobów określonych w lit. a-d, pod warunkiem, że suma wartości procentowych wykorzystania norm ustalonych w odniesieniu do poszczególnych wyrobów nie przekracza 100%;
   f) płyn do papierosów elektronicznych – 10 mililitrów;
   g) wyroby nowatorskie – 0,008 kilograma;
   h) urządzenia do waporyzacji – 2 sztuki;
   i) saszetki nikotynowe – 0,004 kilograma;
   j) inne wyroby nikotynowe – 0,004 kilograma;
   k) zestaw wyrobów określonych w lit. f,g,i,j pod warunkiem, że suma wartości procentowych wykorzystania norm ustalonych w odniesieniu do poszczególnych wyrobów nie przekracza 100%

Normy ilościowe zwolnienia alkoholu i napojów alkoholowych przywożonych przez podróżnego, który ukończył 17 lat:

   a) alkohol etylowy nieskażony o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu przekraczającej 22% objętości – 1 litr albo
   b) alkohol etylowy, napoje fermentowane, wina musujące i wyroby pośrednie, o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 22% objętości – łącznie 2 litry, albo
   c) zestaw wyrobów akcyzowych określonych w lit. a) i b), pod warunkiem, że suma wartości procentowych wykorzystania norm ustalonych w odniesieniu do poszczególnych wyrobów nie przekracza 100%;
   d) wina niemusujące – łącznie 4 litry;
   e) piwo – 16 litrów.

Zwolnione z akcyzy są wyroby tytoniowe, napoje alkoholowe, płyn do papierosów elektronicznych lub wyroby nowatorskie, przywożone w bagażu osobistym członka załogi środka transportu wykorzystywanego do podróży z terytorium państwa trzeciego na terytorium kraju według poniższych norm:

   a) alkohol etylowy nieskażony o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu przekraczającej 22% objętości – 0,5 litra;
   b) napoje fermentowane, wina musujące i wyroby pośrednie, o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 22% objętości – 0,5 litra;
   c) wina niemusujące – 0,5 litra;

d) piwo – 2 litry;
e) zestaw wyrobów określonych w pkt a) i b), pod warunkiem, że suma wartości procentowych wykorzystania norm ustalonych w odniesieniu do poszczególnych wyrobów nie przekracza 100%.

UWAGA!

Zwolnienia od akcyzy w ramach powyższych limitów są stosowane pod warunkiem, że:

1. charakter lub ilość przywożonych wyrobów akcyzowych nie wskazuje na przywóz w celach handlowych;
2. przywóz tych wyrobów ma charakter okazjonalny;
3. wyroby te są przeznaczone wyłącznie na własny użytek podróżnego lub jego rodziny lub są przeznaczone na prezenty.

Zwolnienie od akcyzy paliw silnikowych przewożonych w standardowych zbiornikach pojazdów silnikowych oraz kanistrach według poniższych norm:

a) standardowe zbiorniki pojazdów silnikowych – do 600 litrów na pojazd;
b) kanister – 10 litrów na pojazd.

V.II NORMY ILOŚCIOWE I WARTOŚCIOWE TOWARÓW PRZYWOŻONYCH W BAGAŻU OSOBISTYM PODRÓŻNYCH, PRZYJEŻDZAJĄCYCH Z PAŃSTW UE, KTÓRE SĄ ZWOLNIONE Z AKCYZY

Normy ilościowe wyrobów akcyzowych przywożonych przez podróżnego, który ukończył 17 lat:

1) wyroby tytoniowe:
a) papierosy – 800 sztuk,
b) cygaretki (cygara o masie nieprzekraczającej 3 gramów/sztukę) – 400 sztuk,
c) cygara – 200 sztuk,
d) tytoń do palenia – 1 kilogram;

2) napoje alkoholowe:
a) alkohol etylowy – 10 litrów,
b) wino i napoje fermentowane – 90 litrów, w tym wino musujące – 60 litrów,
c) piwo – 110 litrów,
d) produkty pośrednie – 20 litrów;

3) płyn do papierosów elektronicznych – 200 mililitrów;
4) wyroby nowatorskie – 0,16 kilograma;
5) urządzenia do waporyzacji – 2 sztuki;
6) saszetki nikotynowe – 0,2 kilograma;
7) inne wyroby nikotynowe – 0,2 kilograma.

VI. WARTOŚCI DEWIZOWE

Osoby wjeżdżające do Unii Europejskiej lub wyjeżdżające z Unii Europejskiej mają obowiązek zgłaszać w formie pisemnej, organom celnym przewóz środków pieniężnych jeżeli ich wartość jest równa lub przekracza łącznie równowartość 10 tys. Euro.

VII. OGRANICZENIA W PRZYWOZIE I WYWOZIE

Przywóz wielu towarów z krajów trzecich na obszar celny Wspólnoty Europejskiej uzależniony jest od spełnienia dodatkowych – poza formalnościami celnymi – wymagań niemających charakteru fiskalnego. Takim wymogiem jest np. obowiązek przeprowadzenia kontroli granicznej przez wyspecjalizowane służby (m.in. kontrola sanitarna, weterynaryjna czy fitosanitarna) oraz konieczność posiadania określonych prawem dokumentów (zezwoleń, licencji, certyfikatów).
Bez ograniczeń związanych z przeprowadzeniem granicznej kontroli fitosanitarnej, dopuszczalny jest wwóz do Polski tylko 5 gatunków owoców: bananów, kokosów, durianów, ananasów i daktyli.

Żywność pochodzenia niezwierzęcego jest zwolniona z obowiązku przeprowadzenia granicznej kontroli sanitarnej w przypadku, jeśli jest przywożona w ilościach wskazujących na niehandlowy charakter przywozu (tj. na własne potrzeby).

Żywność pochodzenia zwierzęcego (np. wyroby mięsne i wyroby zawierające mleko) podlega szczególnym ograniczeniom, a w przypadku ruchu podróżnych takiej żywności nie można przywozić.
Podróżni przywożący ze sobą produkty mięsne i mleczarskie, zobowiązani są do umieszczenia ich w specjalnych pojemnikach, znajdujących się na przejściach granicznych.

Dopuszczalny jest przywóz z zagranicy przez podróżnego **produktu leczniczego na własne potrzeby lecznicze**, w liczbie nieprzekraczającej **5 najmniejszych opakowań**.

Wywóz bądź przywóz **środków odurzających, substancji psychotropowych oraz prekursorów** jest zakazany, z wyjątkiem przewozu dokonywanego przez licencjonowane podmioty na podstawie stosownych zezwoleń.
Dozwolony jest natomiast przywóz środków odurzających lub substancji psychotropowych na własne potrzeby lecznicze, o ile osoba przedstawi określone w przepisach odrębnych zaświadczenie zawierające dane pacjenta, lekarza, leku i organ wystawiający/uwierzytelniający.

Więcej informacji na: https://www.gov.pl/web/gis/glowny-inspektorat-sanitarny
www.gif.gov.pl / www.piorin.gov.pl

Zwierzęta domowe towarzyszące podróżnym (psy, koty, fretki, w liczbie nieprzekraczającej 5 sztuk) mogą być przywożone do Polski, przewożone pomiędzy państwami członkowskimi Unii oraz wywożone poza UE na następujących warunkach:

- muszą posiadać elektroniczny identyfikator,
- muszą być zaszczepione przeciwko wściekliźnie,
- muszą posiadać dokumenty potwierdzające fakt szczepienia (paszport zwierząt lub świadectwo weterynaryjne).

W przypadku **przywozu**, w zależności od tego z jakiego państwa trzeciego i do jakiego państwa członkowskiego UE przywożone są zwierzęta, wymagania te mogą być rozszerzone o obowiązek przeprowadzenia badania efektywności szczepienia lub kwarantannę.

W przypadku **wywozu** z Polski do państwa trzeciego zwierząt domowych, należy zapoznać się z wymaganiami, jakie zostały ustanowione w tym państwie trzecim. Zwierzę powinno mieć paszport zwierząt (co jest istotne przy powrocie do kraju) oraz spełniać warunki ustanowione w danym państwie trzecim.

W przypadku zwierząt **gatunków chronionych**, objętych Konwencją Waszyngtońską (CITES), winny towarzyszyć im stosowne dokumenty.

Szczegółowe informacje dotyczące warunków przewozu zwierząt domowych znajdują się na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii: www.wetgiw.gov.pl

Gatunki zagrożone wyginięciem (CITES)

Prawie każdy człowiek, wyjeżdżając w różne zakątki kraju lub świata, przywozi dla siebie bądź dla bliskich pamiątki. Nie każdy jednak wie, że kupując pamiątki oferowane w różnych częściach świata, może przyczynić się do wyginięcia rzadkich i chronionych gatunków zwierząt i roślin, z których pamiątki są wykonane. Pełna lista gatunków zwierząt i roślin objętych ochroną znajduje się w zał. do **Rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. z późn. zm.**

Przywóz z krajów trzecich na teren UE, jak **i wywóz** z UE okazów roślin i zwierząt będących lub pochodzących z gatunków zagrożonych wyginięciem (wymienionych w postanowieniach Konwencji Waszyngtońskiej – CITES), możliwy jest na podstawie wydanych wcześniej odpowiednich zezwoleń i świadectw CITES.

Dokumenty (**zezwolenia i świadectwa** CITES potwierdzające legalność pochodzenia przewożonych przez granicę państwa roślin i zwierząt należących do gatunków chronionych ze względu na zagrożenie wyginięciem, a także ich rozpoznawalnych części i produktów pochodnych) wydawane są przez właściwe organy administracyjne państw, z których okazy są wywożone lub przywożone. W Polsce jest to **Ministerstwo Klimatu i Środowiska (Departament Ochrony Przyrody**).
Szczegóły dotyczące zezwoleń i innych dokumentów znajdują się w art. 4 i 5 Rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. z późn. zm.

Nie należy nabywać i przewozić przez granicę m.in.:

- kawioru,
- skór lub wyrobów ze skór dzikich kotów, niedźwiedzi, wilków,
- wypchanych ptaków drapieżnych,
- wyrobów wykonanych ze skór węży, krokodyli lub waranów,
- naturalnych medykamentów i produktów leczniczych (maści, balsamów, itp.) zawierających pochodne z niedźwiedzi, pijawek lekarskich i innych zwierząt,
- koralowców, muszli, wszelkich pamiątek turystycznych, takich jak np. nalewki na kobrach lub innych wężach.

UWAGA!
W przepisach Unii Europejskiej gatunki zagrożone wyginięciem zostały umieszczone w załącznikach. Szczegółowe wyjaśnienie załączników Unii Europejskiej (A, B, C, D) znajduje się w art. 3 Rozporządzenia Rady (WE) nr 338/1997 z dnia 9 grudnia 1996 r. z późn. zm.

Załącznik A obejmuje gatunki zwierząt i roślin, które ze względu na swoją wartość i unikalne występowanie objęte są szczególną ochroną. Handel okazami tych gatunków poddany jest ścisłej reglamentacji i może być dozwolony w wyjątkowych okolicznościach (cele naukowe), nigdy zaś dla celów komercyjnych.
Załącznik B obejmuje gatunki, którymi obrót międzynarodowy podlega kontroli i utrzymywany jest na poziomie, który nie zagraża przetrwaniu gatunku.
Załącznik C obejmuje gatunki, którymi obrót międzynarodowy podlega kontroli na wniosek kraju, z którego eksport jest dokonywany.

Załącznik D obejmuje gatunki, które są przywożone do Unii Europejskiej w ilościach uzasadniających ich monitorowanie.

Rejony (kraje), z których według analizy ryzyka służb celnych istnieje duże prawdopodobieństwo przywozu okazów CITES:

Usa, Kanada – produkty ze skór krokodyli, żywe gady, produkty ze ssaków morskich (walenie, morsy), pióra dzikich ptaków, muszle przydaczni, wyroby z niedźwiedzi;
Ameryka Południowa – głównie **Meksyk, Argentyna** – papugi, dzikie ptaki, produkty ze skór krokodyli, produkty z żółwi morskich, pająki ptaszniki, kaktusy, drewno tropikalne i wyroby;

Karaiby, Kuba – produkty z żółwi morskich, koralowce, muszle przydaczni i ślimaków (łac. Strombus gigas) – skrzydelnik olbrzymi;

Azja – głównie **Chiny, Indonezja, Filipiny, Malezja, Wietnam, Tajlandia, Indie** – wyroby z kości słoniowej, wyroby z żółwi morskich, muszle przydaczni, skóry i wyroby z krokodyli i węży, koralowce, motyle, żywe i spreparowane ptaki, storczyki (Tajlandia), produkty tradycyjnej medycyny chińskiej, kość hipopotamów, wyroby z wełny antylopy tybetańskiej, drewno tropikalne i wyroby;

Rosja – kawior (bez zezwoleń do 125 g), skóry z wilków, rysi, niedźwiedzi, żywe zwierzęta – węże, żółwie, jaszczurki, papugi;

Afryka – cały kontynent – kość słoniowa i wyroby, wyroby ze skór krokodyli i węży dusicieli, rogi nosorożców i wyroby, sukulenty, koralowce, muszle przydaczni, wyroby z żółwi morskich, żywe gady, skóry zebr, dzikich kotów, antylop;

Australia – muszle przydaczni i ślimaków, dzikie ptaki, koralowce;

Grenlandia – pamiątki z wielorybów, żywe i spreparowane orły morskie, białozory, skóry i wyroby z niedźwiedzi polarnych, zęby narwali.

Wszelkie żywe okazy mogą być przewożone, przechowywane w czasie jakiegokolwiek okresu tranzytu lub przeładunku do Wspólnoty, ze Wspólnoty lub w jej obrębie, gdy są one przygotowane, przenoszone i otoczone opieką w taki sposób, aby zmniejszyć ryzyko uszkodzenia, utraty zdrowia lub okrutnego traktowania oraz w przypadku zwierząt – zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym dotyczącym ochrony zwierząt w czasie transportu.

Więcej informacji na stronie: **www.gov.pl/web/klimat**

WAŻNE!

Kto nie przestrzega warunków związanych z międzynarodowym przewozem okazów CITES, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 (art. 128 pkt. 1 i 2 w zw. grozi kara z art. 61 ust. 1, ustawy z dnia 16.05.2004 r. o ochronie przyrody, Dz. U. nr 92 poz. 880).

Dobra kultury

Przywóz

Zabrania się wprowadzania do UE dóbr kultury, które zostały wyprowadzone z terytorium kraju, w którym powstały lub zostały odkryte, z naruszeniem przepisów ustawowych i wykonawczych tego kraju.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/880 z 17 kwietnia 2019 roku

W przypadku złamania zakazu, grozi grzywna, kara ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2, na mocy art. 108a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Od 28 czerwca 2025 roku obowiązują nowe regulacje w zakresie przywozu dóbr kultury:

Przywóz dóbr kultury z państw trzecich najbardziej narażonych na nielegalny handel, które mają ponad 250 lat i są wymienione w części B załącznika do rozporządzenia (UE) 2019/880, wymaga uprzedniego wydania pozwolenia na przywóz. Są to np. zabytki archeologiczne;

Przywóz dóbr kultury z państw trzecich, które mają ponad 200 lat i których minimalna wartość wynosi 18 000 euro, wymienionych w części C załącznika do rozporządzenia (UE) 2019/880, wymaga oświadczenia importera. Są to np.: obrazy, rzeźby, manuskrypty, broń biała, monety.

Przed przywozem dóbr kultury wymagających pozwolenia należy wystąpić z wnioskiem do organów ds. kultury kraju przywozu, korzystając z systemu importu dóbr kultury – ICG (Import of Cultural Goods).

Należy pamiętać, że jeżeli dokonywany jest przywóz przedmiotów kolekcjonerskich i dzieł sztuki z państw nienależących do UE, to należy zgłosić je właściwym organom celnym w celu objęcia ich procedurą dopuszczenia do obrotu lub inną procedurą celną w sytuacji gdy ich wartość przekracza normy wartościowe dla towarów przywożonych w bagażu osobistym podróżnych.

W przywozie na dzieła sztuki i przedmioty kolekcjonerskie (w rozumieniu przepisów celnych) obowiązują poniższe stawki:

- celna – 0%;
- podatku VAT – 8% od zadeklarowanej wartości celnej towaru.

WAŻNE!

Zakaz obrotu dobrami kultury z Syrii i Iraku **(Rozporządzenie Rady (WE) nr 1210/2003 i (UE) nr 1332/2013)**.

Wywóz

Na wywóz zabytków z Polski na stałe, wymagane jest pozwolenie, które wydaje **Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego**, natomiast na wywóz czasowy, właściwy Wojewódzki Konserwator Zabytków. W zakresie materiałów bibliotecznych, wszystkie typy pozwoleń na wywóz wydaje **Dyrektor Biblioteki Narodowej**.

Pozwolenia na wywóz zabytku za granicę wymagają: Od 28 czerwca 2025 roku obowiązują nowe regulacje w zakresie przywozu dóbr kultury:
Przywóz dóbr kultury z państw trzecich najbardziej narażonych na nielegalny handel, które mają ponad 250 lat i są wymienione w części B załącznika do rozporządzenia (UE) 2019/880, wymaga uprzedniego wydania pozwolenia na przywóz. Są to np. zabytki archeologiczne;
Przywóz dóbr kultury z państw trzecich, które mają ponad 200 lat i których minimalna wartość wynosi 18 000 euro, wymienionych w części C załącznika do rozporządzenia (UE) 2019/880, wymaga oświadczenia importera. Są to np.: obrazy, rzeźby, manuskrypty, broń biała, monety.

Przed przywozem dóbr kultury wymagających pozwolenia należy wystąpić z wnioskiem do organów ds. kultury kraju przywozu, korzystając z systemu importu dóbr kultury – ICG (Import of Cultural Goods).
Należy pamiętać, że jeżeli dokonywany jest przywóz przedmiotów kolekcjonerskich i dzieł sztuki z państw nienależących do UE, to należy zgłosić je właściwym organom celnym w celu objęcia ich procedurą dopuszczenia do obrotu lub inną procedurą celną w sytuacji gdy ich wartość przekracza normy wartościowe dla towarów przywożonych w bagażu osobistym podróżnych.

W przywozie na dzieła sztuki i przedmioty kolekcjonerskie (w rozumieniu przepisów celnych) obowiązują poniższe stawki:

- celna – 0%;
- podatku VAT – 8% od zadeklarowanej wartości celnej towaru.

WAŻNE!

Zakaz obrotu dobrami kultury z Syrii i Iraku **(Rozporządzenie Rady (WE) nr 1210/2003 i (UE) nr 1332/2013)**.

Wywóz

Na wywóz zabytków z Polski na stałe, wymagane jest pozwolenie, które wydaje **Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego**, natomiast na wywóz czasowy, właściwy Wojewódzki Konserwator Zabytków. W zakresie materiałów bibliotecznych, wszystkie typy pozwoleń na wywóz wydaje **Dyrektor Biblioteki Narodowej**.

Pozwolenia na wywóz zabytku za granicę wymagają:

KATEGORIA ZABYTKU	WIEK	WARTOŚĆ
1. Zabytki archeologiczne, które wchodzą w skład zbiorów archeologicznych lub zostały pozyskane w wyniku badań archeologicznych bądź przypadkowych odkryć	mające więcej niż 100 lat	dowolna
2. Elementy stanowiące integralną część zabytków architektury, wystroju wnętrz, pomników, posągów i dzieł rzemiosła artystycznego	mające więcej niż 100 lat	dowolna
3. Wykonane dowolną techniką i na dowolnym materiale dzieła malarstwa, nieobjęte kategoriami wskazanymi w pkt. 4 i 5	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 40 000 zł
4. Wykonane na dowolnym materiale akwarele, gwasze i pastele	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 16 000 zł
5. Mozaiki nieobjęte kategoriami wskazanymi w pkt. 1 i 2 oraz wykonane dowolną techniką i na dowolnym materiale rysunki	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 12 000 zł
6. Oryginalne dzieła grafiki i matryce do ich wykonania oraz oryginalne plakaty	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 16 000 zł
7. Oryginalne rzeźby, posągi lub ich kopie wykonane tą samą techniką co oryginał, nieobjęte kategorią wskazaną w pkt. 1	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 20 000 zł
8. Pojedyncze fotografie, filmy oraz ich negatywy	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 6 000 zł
9. Pojedyncze lub znajdujące się w zbiorach rękopisy	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 4 000 zł
10. Pojedyncze lub znajdujące się w zbiorach książki	mające więcej niż 100 lat	wyższa niż 6 000 zł
11. Pojedyncze mapy drukowane i partytury	mające więcej niż 150 lat	wyższa niż 6 000 zł
12. Kolekcje i przedmioty z kolekcji zoologicznych, botanicznych, mineralnych lub anatomicznych	dowolny	wyższa niż 16 000 zł
13. Kolekcje o znaczeniu historycznym, paleontologicznym, etnograficznym lub numizmatycznym	dowolny	wyższa niż 16 000 zł
14. Środki transportu	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 32 000 zł
15. Inne kategorie, niewymienione w pkt. 1-14	mające więcej niż 50 lat	wyższa niż 16 000 zł

WAŻNE!

Obiekty, które spełniają jednocześnie powyższe trzy kryteria, wymagają pozwolenia na wywóz.

Nie mogą być wywożone za granicę na stałe zabytki:

1. wpisane do rejestru,
2. wpisane na Listę Skarbów Dziedzictwa,
3. wchodzące w skład zbiorów publicznych, które stanowią własność Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek organizacyjnych zaliczanych do sektora finansów publicznych,
4. wpisane do inwentarza muzeum albo wchodzące w skład narodowego zasobu bibliotecznego.

Pozwolenia na wywóz nie wymagają między innymi dzieła twórców żyjących.

UWAGA!

Organ celny lub Straż Graniczna może zażądać od osoby dokonującej wywozu zabytku okazania dokumentu potwierdzającego fakt, że wywożony zabytek nie wymaga pozwolenia, są to m. in.:

Wykaz dokumentów:

- ocena wskazująca czas powstania zabytku wykonana przez instytucję kultury wyspecjalizowaną w opiece nad zabytkami, rzeczoznawcę ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, podmiot gospodarczy wyspecjalizowany w zakresie obrotu zabytkami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub organ administracji publicznej,
- wycena zabytku wykonana przez instytucję kultury wyspecjalizowaną w opiece nad zabytkami, rzeczoznawcę ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub podmiot gospodarczy wyspecjalizowany w zakresie obrotu zabytkami na terenie RP,
- faktura zawierająca dane pozwalające na identyfikację przedmiotu wystawiona przez podmiot gospodarczy wyspecjalizowany w zakresie obrotu zabytkami na terytorium RP,
- potwierdzenie wwozu zabytku na terytorium RP, zawierające fotografię zabytku, wystawione w przejściach granicznych przez organ celny, a w przypadku jego braku przez organ Straży Granicznej,
- ubezpieczenie przewozu zabytku z zagranicy na terytorium RP,
- pozwolenie na wywóz zabytku z terytorium innego państwa członkowskiego UE.

WAŻNE!

Wywóz wymagającego pozwolenia zabytku za granicę bez stosownego dokumentu podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat, jeżeli sprawca działa nieumyślnie podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Więcej informacji na stronach:
https://www.gov.pl/web/kultura/wywoz-zabytkow-i-dobr-kultury-za-granice
https://nid.pl/pozwolenie-na-wywoz-zabytkow-za-granice/

Broń i amunicja

Przewóz przez terytorium RP oraz przywóz broni i amunicji może odbyć się na podstawie:

a) zaświadczenia wydanego przez właściwego konsula RP,
b) Europejskiej karty broni palnej (przez cudzoziemców będących obywatelami UE), wydanej przez państwo członkowskie UE.

Osoby przekraczające zewnętrzną granicę UE zobowiązane są do pisemnego zgłoszenia właściwemu organowi celnemu przywozu broni i amunicji.
Jeżeli osoby nie posiadają pozwolenia na broń, są obowiązane niezwłocznie złożyć przywożoną broń i amunicję do depozytu właściwego organu celnego, a także, w terminie 14 dni od dnia przywozu broni na terytorium RP wystąpić do właściwego organu Policji z wnioskiem o wydanie pozwolenia na broń.

Przywóz z zagranicy i wywóz za granicę broni, amunicji oraz przewóz przez terytorium RP, jak również zasady posiadania broni i amunicji przez cudzoziemców, określa ustawa o broni i amunicji z dnia 21 maja 1999 r. (Dz. U. Nr 53 poz. 549 z późn. zm.).

Broń mogą przywozić:

1. członkowie misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych oraz osoby zrównane z nimi na podstawie porozumień międzynarodowych mogą posiadać broń i amunicję na podstawie porozumień międzynarodowych lub na zasadzie wzajemności w celach:
   a) ochrony osobistej,
   b) łowieckich,
   c) sportowych,
   d) kolekcjonerskich,
   e) pamiątkowych,
2. osoby wykonujące czynności związane z ochroną misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych, przedstawicielstw organizacji międzynarodowych, członków oficjalnych delegacji zagranicznych itp.,
3. cudzoziemcy niebędący członkami misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych przybywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą przywozić i wywozić:
   a) broń odpowiadającą celom łowieckim, a także amunicję do niej w liczbie nieprzekraczającej łącznie 100 sztuk, o ile broń i amunicja mają służyć do polowań organizowanych na podstawie odrębnych przepisów,
   b) broń odpowiadającą celom sportowym lub rekonstrukcji historycznej oraz amunicję do tej broni w ilościach określonych w zaproszeniu organizatorów imprez sportowych lub rekonstrukcji historycznych, jeżeli przyjazd następuje w celu wzięcia udziału w imprezach sportowych, których regulamin wymaga użycia broni, lub w celu wzięcia udziału w rekonstrukcji historycznej, a także w przygotowaniach do takich imprez,
   c) broń sygnałową, jeżeli stanowi ona stałe wyposażenie jednostek pływających i statków powietrznych.

VIII. JAK NIE STAĆ SIĘ OFIARĄ PRZEMYTNIKÓW NARKOTYKÓW

W ostatnich latach zatrzymano wielu Polaków tzw. narkokurierów. Jest to efekt działalności gangów narkotykowych, których ofiarami stają się coraz częściej polscy turyści. Przemytnicy znajdują swoje ofiary w restauracjach oraz hotelach. Nawiązują znajomość, a potem proszą o przewiezienie przez granicę paczki albo podrzucają narkotyki do bagażu. W ten sposób ofiarami gangów narkotykowych staje się rocznie co najmniej pół tysiąca Polaków.

Zagrożenia karne za przemyt narkotyków
Zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, kto wbrew przepisom ustawy dokonuje przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowego nabycia, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub przewozi przez terytorium RP lub terytorium innego państwa środki odurzające, substancje psychotropowe lub słomę makową, podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 5.

Przykładowe konsekwencje karne w innych krajach
Władze Kolumbii systematycznie zaostrzają kary za przestępstwa związane z przemytem narkotyków. Zgodnie z przepisami aktualnie obowiązującego kodeksu karnego, przemyt kokainy w ilości między 100 g a 2000 g zagrożony jest karą bezwzględnego pozbawienia wolności w wymiarze od 8 do 12 lat oraz karą grzywny w wysokości ponad 50 tys. USD. Złagodzenie kary w postaci zwolnienia warunkowego (bez możliwości opuszczenia Kolumbii), możliwe jest po odbyciu 2/3 zasądzonego wyroku. Biorąc pod uwagę trudne warunki panujące w zakładach karnych, niezbędna jest stała pomoc finansowa i materialna ze strony rodziny. Ze względu na brak umowy o wzajemnym wykonywaniu wyroków w sprawach karnych, obywatele polscy skazani za przestępstwa narkotykowe na terenie Kolumbii, nie mogą odbywać wyroków w Polsce.

Kraje, w których za przemyt narkotyków skazuje się turystów na karę śmierci: Tajlandia, Chiny, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Indonezja, Malezja Singapur, Sri Lanka czy Wietnam. To również kraje, które odwiedza coraz więcej Polaków. MSZ ostrzega o bardzo surowych karach dla obcokrajowców zatrzymanych z narkotykami.

UWAGA!
Kilka rad, jak nie stać się ofiarą przemytników:

- zawsze pakuj swój bagaż osobiście;
- upewnij się, że bagaż jest odpowiednio zabezpieczony (np: zamknięcia na szyfr, kluczyk, streczowanie tj. foliowanie bagażu);
- nie zostawiaj bagażu bez opieki w miejscu publicznym oraz podczas przekraczania granicy;
- nie przewoź żadnych przedmiotów należących do nieznanych ci osób w celu przekazania osobom trzecim;

- podczas kontroli granicznej szczególnie pilnuj swoje bagaże, aby uniknąć ich celowej podmiany;
- wszelkie niepokojące sygnały dotyczące prób wykorzystania do przewiezienia podejrzanych pakunków zgłaszaj funkcjonariuszom Służby Celno-Skarbowej, Policji lub Straży Granicznej.

Krajowa Informacja Skarbowa – Informacje podatkowe i celne:
tel. 22 330 03 30 (z telefonów komórkowych) / tel. 801 055 055 (z telefonów stacjonarnych)
tel. +48 22 330 03 30 (z zagranicy)
od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 18.00

Delegatury Krajowej Informacji Skarbowej:
Delegatura KIS w Bielsku-Białej tel. 33 485 34 00
Delegatura KIS w Lesznie tel. 65 619 89 00
Delegatura KIS w Piotrkowie Trybunalskim tel. 44 645 01 51
Delegatura KIS w Płocku tel. 24 361 62 63
Delegatura KIS w Toruniu tel. 56 669 57 00

Straż Graniczna:
Informacje dotyczące przekraczania granicy tel. +48 22 500 43 76 oraz +48 22 500 41 49 od 9.00 do 16.00
Informacje dotyczące pobytu cudzoziemców na terytorium RP tel. +48 22 500 43 76 od 8.15 do 16.15
Dodatkowe informacje na temat kontroli granicznej można uzyskać na stronie **www.strazgraniczna.pl**